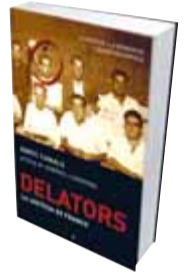

Avançament editorial: L'autor aporta un recull d'històries de la repressió franquista obtingudes a partir de documentació judicial militar. En publiquem el resum d'un capítol

Delators i delatats

A l'esquerra, Immaculada Antich i Joaquim Puig, pares de Salvador Puig Antich ■ **ARXIU** **A la dreta,** Puig Antich en una foto de família ■ **AVUI**

'Delators'

Enric Canals fa una crònica periodística que reconstrueix la tragèdia de la repressió de postguerra amb noms i cognoms. El foment de la delació per part de les autoritats vist com un instrument per crear pors i dubtes en la societat i accentuar la diferència entre guanyadors i perdedors.

Enric Canals (Tiana, 1952) és periodista, guionista i productor televisiu. Exdirector de TV3 entre 1984 i 1989, ha produït diverses sèries documentals com 'Classificació ACR', d'informes policíacs franquistes.

Joaquim Puig, pare de Salvador Puig Antich

La història de Joaquim Puig i Quer podria ser una més de les que dormen als lligalls dels procediments militars engegats per l'Auditoria de Guerra l'any 1939. Joaquim Puig era el pare de Salvador Puig Antich, l'anarquista executat a garrot vil a Barcelona el 1974. Tant els llibres sobre Puig Antich com la pel·lícula *Salvador* mostren el pare com una persona que es va desentendre del cas.

Practicant de farmàcia a Igualada, Joaquim Puig tenia trenta anys quan va esclatar la Guerra Civil. Havia nascut a Castelló d'Empúries i havia estat seminarista a Figueres. Militava al partit Acció Catalana Republicana. El propietari de la farmà-

cia on treballava, Manuel Bausili, era un personatge significat de la dreta local.

El 16 de setembre Manuel Bausili i el seu germa Lluís estaven detinguts a l'església-presó dels Dolors amb setze igualadins més. La matinada del 17, els divuit detinguts van ser afusellats com a represàlia pel fals rumor de la mort del dirigent del POUM Joaquim Maurín. Com a responsable de la farmàcia Bausili hi va quedar Joaquim Puig fins que va ser mobilitzat.

Els franquistes el feren presoner i el van tancar al camp de concentració de Deusto. Acabada la guerra, va tornar a Igualada, però el 23 de maig de 1939 una denúncia de la delegació local de Falange va provocar la seva detenció i l'obertura de procediment sumaríssim. En el consell de guerra celebrat a Barcelona, el fiscal va acusar-lo d'un delictes de rebel·lió militar i li va demanar des de la pena de mort fins a vint anys i un dia de reclusió. La sentència va ser de dotze anys i un dia. Joaquim Puig

va començar a complir la pena a la presó Model de Barcelona. El 1941 va ser traslladat a Belchite en un destacament de presoners republicans encarregat de reconstruir el poble. Gràcies als avals aconseguits per la seva dona, Joaquim Puig va veure commutada la pena per una altra de vuit anys. La família va anar a viure a Barcelona. "Mentre vàrem ser petites —expliquen les filles— mai no vam saber aquesta història, ni res de la denúncia, ni de Deusto, ni de Belchite. El pare evitava parlar de la guerra i no volia sentir parlar de política ni que ens emboliquéssim en res. Va viure malament el tema d'en Salvador. La mare, Immaculada Antich, que va morir abans, era diferent; ella ens n'explicava coses i quan li preguntàvem per l'amargor del pare, ens deia que no sempre havia estat així, que la guerra i el que va passar després el van canviar. Ara creiem que va ser com si hagués de tornar a reviuir aquella part de la seva vida. ■

Proposem una Barcelona que promogui la convivència.

Tu què faries?

Col·labora en l'elaboració del Programa d'Actuació Municipal 2008-2011 (PAM)

Com participar-hi:

www.bcn.cat/pam o www.bcn.cat/blogpam

900 226 226*

Enviant un missatge al 7010 + PAM + missatge**

* Trucada gratuïta. ** Cost del missatge: 0,15 €

